

Budgetförslag Tjörns Kommun

Tre Strategiska områden

Agenda 2030 (<https://globalamalen.se/om-globala-malen/>)

Strategiskt område 1 - Vi bygger en miljövänlig kommun med hållbar samhällsutveckling

Tjörn ska existera och frodas inom de gränser naturen sätter.

Höjd beredskap och klimatanpassningar

All utveckling samt användning av vatten och avlopp, skall ske hållbart och effektivt

Förbättrade kommunikationer och infrastruktur

Strategiskt område 2 - Vi skapar välfärd och livskvalitet för alla

Skapa möjligheter för ett gott liv

Delaktighet, inflytande och medbestämmande

Tjörns elevers kunskapsresultat ska vara höga jämfört med övriga Sverige

Strategiskt område 3 - Vi använder ekonomiska resurser ansvarsfullt och hållbart

God ekonomisk hushållning och ett effektivt nyttjande av resurser.

Ett hållbart arbetsliv hela livet.

Budget

Budget Miljöpartiet de gröna Tjörn, bilagor

Tre Strategiska områden

Tjörns kommun ska vara en hållbar kommun – ur alla perspektiv. Vi ska vara hållbara både ekologiskt, socialt och ekonomiskt. Hållbarhet ska löpa som en röd tråd genom alla våra verksamheter och vara som ett paraply för vårt dagliga arbete.

Utifrån detta har Miljöpartiet Tjörn fastställt tre strategiska områden:

1. Vi bygger en miljövänlig kommun med hållbar samhällsutveckling
2. Vi skapar välfärd och livskvalitet för alla
3. Vi använder ekonomiska resurser ansvarsfullt och hållbart

Dessa tre strategiska områden motsvarar de tre hållbarhetsperspektiven – ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet i våra globala Agenda 2030-mål.

Budgetens olika inriktningsmål sorteras och presenteras i det fortsatta dokumentet under det strategiska område där inriktning målet hör hemma.

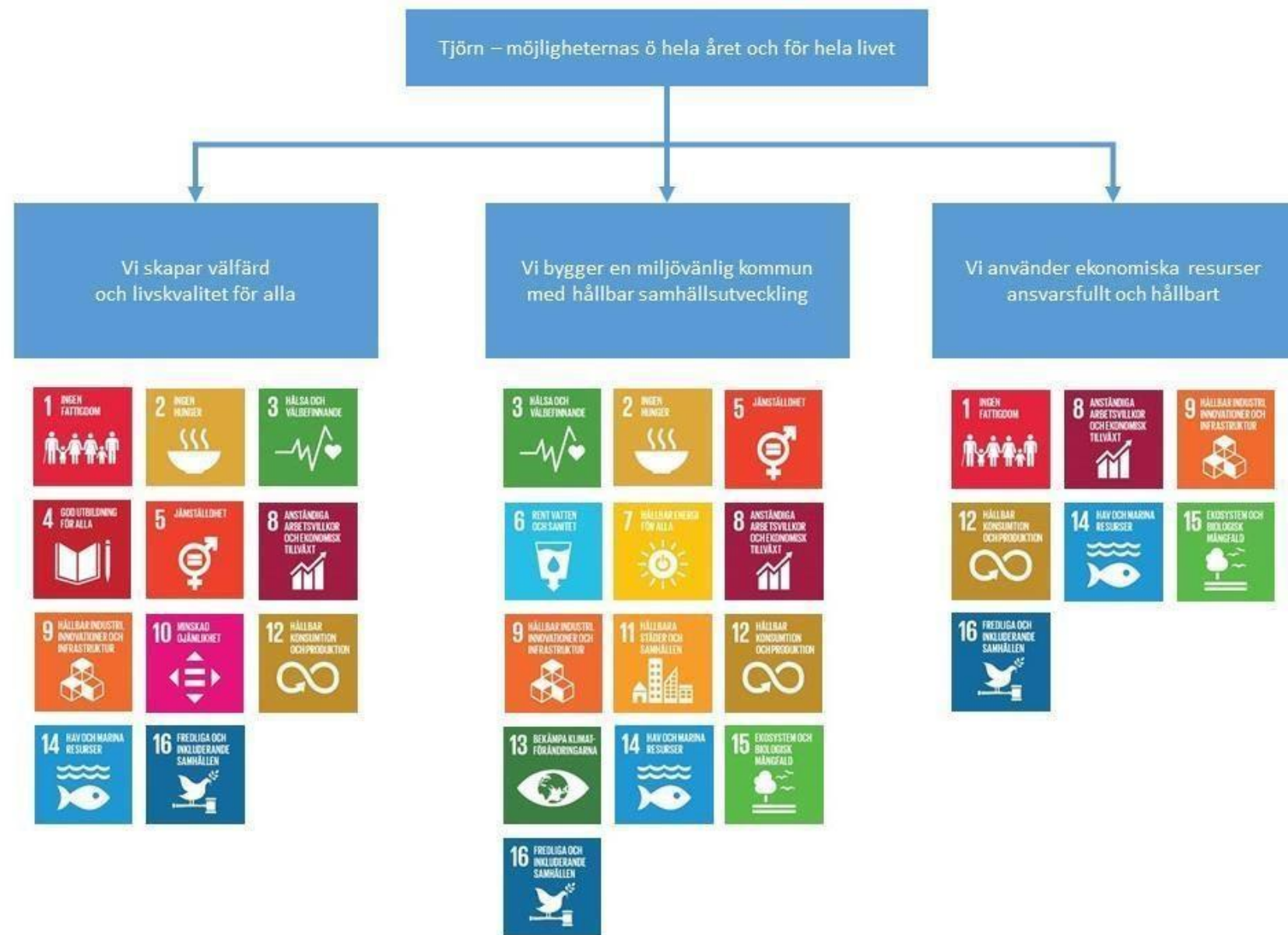

Budget 2026 Tjörn

Agenda 2030

Till höger visas hur de 17 hållbarhetsmålen i Agenda 2030 kan sorteras under de tre strategiska områdena som Tjörns kommun har. Som man kan se i figuren kan många hållbarhetsmål kopplas till mer än ett av de strategiska områdena.

Vi har i denna budget valt att fokusera på mål 3, 4, 6, 7, 9, 11, 13, 15. Vi använder, med få undantag, indikatorer utvalda från Jämföraren Kolada, kopplat till aktuell data.

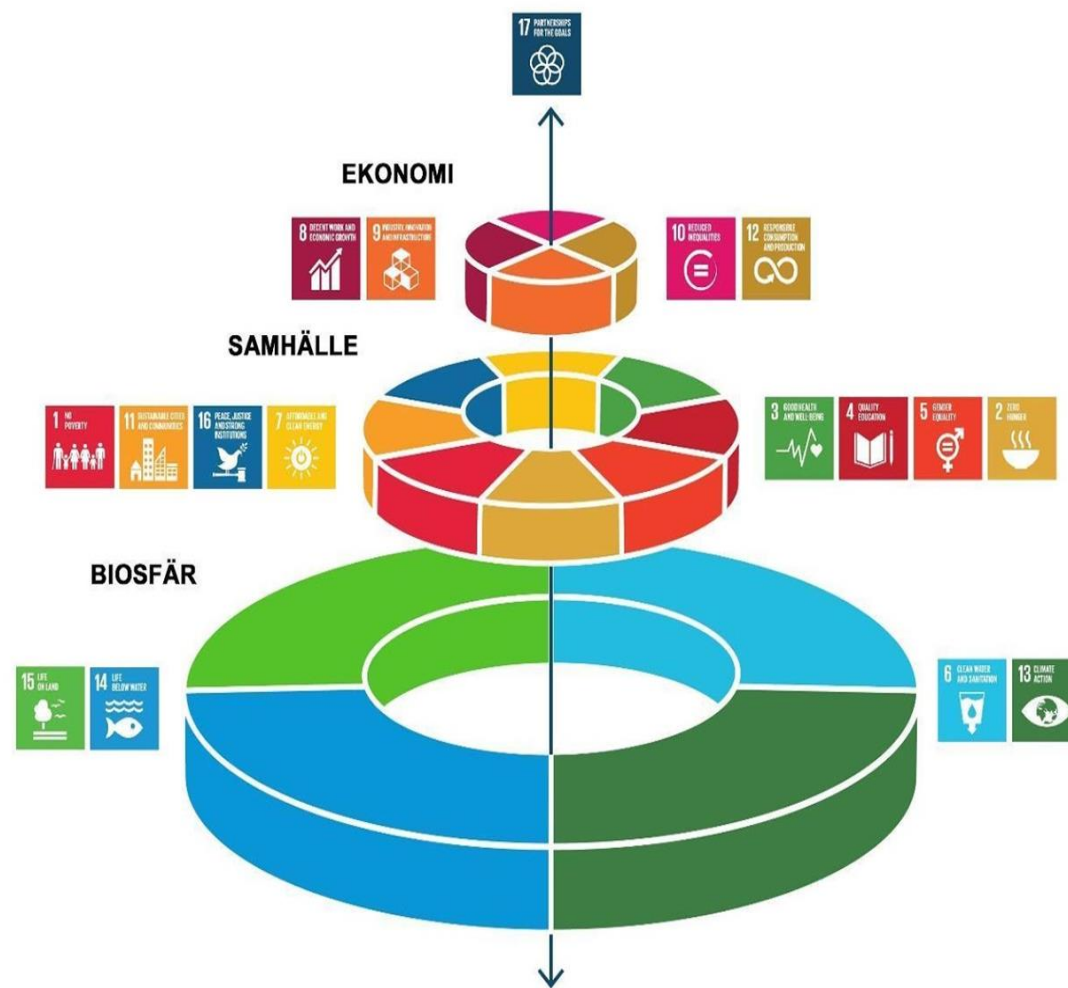

Agenda 2030

Ett annat sätt att titta på de globala hållbarhetsmålen är att se dem som en tårta där man ännu tydligare ser att de olika hållbarhetsmålen hänger ihop med varandra.

Vårt samhälle bygger idag på strukturer som ständigt eftersträvar en ekonomisk tillväxt.

Miljöpartiet bygger på en annan bas. Våra resurser måste fördelas jämnt över världen där alla har samma förutsättningar till ett bra liv. Detta innebär att nuvarande ekonomiska och sociala strukturer behöver förändras. Utan ekologisk hållbarhet kan inte social eller ekonomisk hållbarhet åstadkommas.

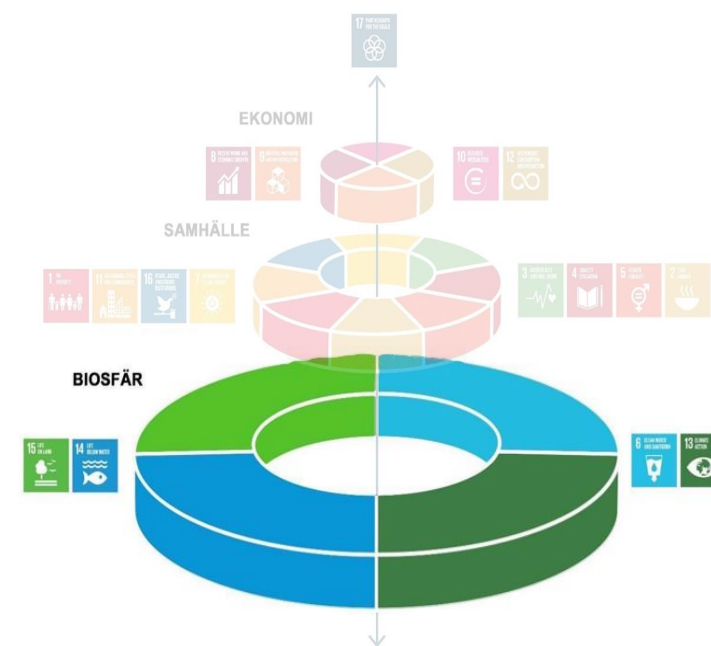
Strategiskt område Ett - Vi bygger en miljövänlig kommun med hållbar samhällsutveckling

Vi kan i längden endast existera inom de gränser som naturens resurser sätter. Allt hänger ihop och är beroende av varandra.

Världsläget påverkar oss i allra högsta grad ända in i vardagsrummet. Beredskapsfrågor är mer aktuella nu än den varit på många decennier. Vi måste bygga ett motståndskraftigt lokalsamhälle i solidaritet, och med sammanhållning, med alla världens människor och allt levande

Vi vill bygga ett samhälle som har motståndskraft mot kriser, där vi stärker våra invånares förutsättningar för ett gott liv även för de som inte kan göra sina röster hörda, här på vår ö eller någon annanstans i världen, nu eller i en stundande framtid.

För att uppnå detta krävs en omställning där alla tar sitt ansvar. Därför är samverkan mellan olika aktörer, såväl inom som utanför kommunen, nödvändig för att nå framgång

Tjörn skall existera och frodas inom de gränser naturen sätter

Naturen, havet och de öppna landskapen är Tjörns kommuns unika värden och de ska bevaras och säkerställas. Vi vill ha en kommun där vi lever inom naturens ramar, med insikt om vårt starka beroende av varandra och av en natur med fungerande ekosystem.

Vill vi ha ett motståndskraftigt samhälle måste vi minska vår klimatpåverkan och vår sårbarhet mot klimatförändringarna. Vi måste verka för att skydda och öka den biologiska mångfalden, såväl på land som i sjöar och hav. Vi måste arbeta med bevarande, skydd och utveckling av andra viktiga ekosystemtjänster. Målet är en högre grad av självförsörjning inom vår naturs ramar.

För att vi ska nå dit krävs tydliga prioriteringar samt ett strukturerat, systematiskt och långsiktigt arbete. Genom att ISO 14001-certifiera våra förvaltningar och bolag kan vi arbeta systematiskt med att minska vår organisations miljöpåverkan.

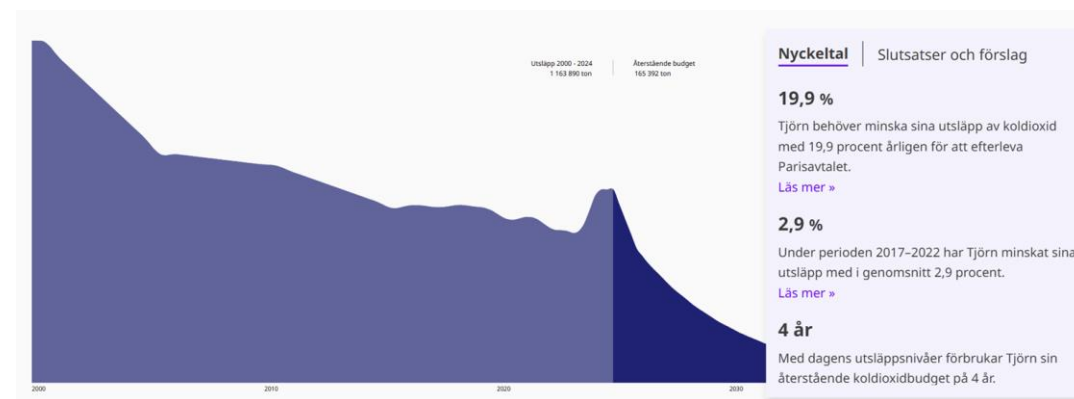

Tjörn skall existera och frodas inom de gränser naturen sätter

Tjörns kommun har, likt många andra kommuner samt regionen, tagit fram en koldioxidbudget. Koldioxidbudgeten är ett strukturerat sätt att visa på våra utsläpp och i vilken takt vi behöver minska.

En beräknad årlig utsläppsminskning behövs för att vi ska nå klimatmålen. Koldioxidbudgeten är ett mått på den mängd koldioxid som kommunen kan släppa ut i atmosfären utan att bidra till en temperaturhöjning utöver Parisavtalets mål.

Vi behöver lägga en plan för hur vi successivt ska minska våra koldioxidutsläpp, denna plan kan illustreras med hjälp av en kurva - Utsläppsskurvan. Tjörns faktiska utsläpp måste sedan kontinuerligt stämmas av med Utsläppsminskningsskurvan. Om vi ser att våra faktiska utsläpp ligger högre än Utsläppsminskningsskurvan måste vi snabbt införa kraftfulla åtgärder så att vi åter hamnar under kurvan. Alternativet är att vi inte klarar målet. Då bidrar vi till att vi försvårar för Sverige, och i slutänden för hela världen, att nå Parisavtalet.

[Nuläge - Tjörns koldioxidbudget](#)

Tjörn skall existera och frodas inom de gränser naturen sätter

De största utsläppen av koldioxid på Tjörn kommer från transporter. Vi vill därför att kommunen ska prioritera insatser som gör att våra invånare kan välja andra transportsätt än bil. Vi behöver också ställa högre krav i våra upphandlingar av tjänstebilar men även skolskjutsar så att dessa är ett bra miljöval.

Elektrifiering är en del av den lösning som kan bidra till Tjörn frodas inom naturens gränser och som kommunen dessutom har rådighet över. Tjörns kommun har goda förutsättningar att bli självförsörjande på el med hjälp av sol, vind och vågkraft.

Tjörn skall existera och frodas inom de gränser naturen sätter

Mål 7, 13 och 15

Förvaltningar och bolag skall genomföra ISO 14001 certifiering

Bli självförsörjande på el år 2040.

Bli klimatpositiva

Indikator	utfall 2023	mål 2026	mål 2027	mål 2028
Elproduktion från solkraft inom det geografiska området, MWh	11705	61 000	80 000	110 000
Elproduktion av vindkraft inom det geografiska området, MWh	3 685	55 000	55 000	55 000
Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv	771	550	450	330

Höjd beredskap och klimatanpassningar

Självförsörjning måste också vara ett mål vad gäller livsmedel på Tjörn. Inte minst utifrån att stärka vår motståndskraft mot klimatförändringar och globala kriser. Här vill vi värna de jordbruksmarker vi har och underlätta för våra invånare att bidra inom naturens ramar. Kommunen ska även bistå och underlätta för etablering av mindre gårdar för närproduktion av livsmedel.

Vi måste helt enkelt göra mer. Därför behöver kommunen också arbeta för att öka medborgarnas medvetenhet om en hållbar livsstil och ...

Höjd beredskap och klimatanpassningar

För att möta de utmaningar som ett förändrat klimat för med sig för mark, vatten och bebyggelse, behöver samhället anpassas.

Ett sätt att göra detta är genom att använda naturbaserade lösningar, såsom ekosystemtjänster och grön infrastruktur. Genom att ta tillvara på naturens egen kapacitet kan vi mildra effekterna av till exempel översvämningar och värmeböljor. Det kan innebära att man skyddar eller återskapar grönområden och våtmarker, insatser som bidrar till att rena luft och vatten, dämpa höga temperaturer och hantera stora mängder regn vid kraftiga skyfall.

Höjd beredskap och klimatanpassningar

Mål 7, 13 och 15

Upplåta kommunal åkermark för tillsammansodling.

Samverkan med relevanta målgrupper för att öka hållbarheten i närproduktion av livsmedel.

Besluta om minst 2 buffrande åtgärder för att bevara vårt grundvatten.

Indikator	utfall 2023	mål 2026	mål 2027	mål 2028
Ekologiskt brukad åkermark, andel %	33,9	40	55	60
Skyddad natur totalt, andel (%)	9,9	10,5	11	11,5

Hållbar exploatering och nybyggnation.

Tjörn ska vara en miljövänlig och trygg kommun som satsar på ett hållbart och brett utbud av boendeformer för livets alla faser och som också ger förutsättningar för ett levande näringsliv.

För att skapa en hållbar exploatering ska kommunen uppmuntra kreativitet, innovation och diversitet samt främja att hushållen ska vara självförsörjande på el och att klimatavtrycket är neutralt. All exploatering, oavsett om det är kommunen själv, näringslivet eller kommuninvånare som bygger, ska beakta den biologiska mångfalden. Vid bostadsbyggande ska kommunen främja boendeformer som möjliggöra för fler att permanent bo på Tjörn. En hållbar kommun skapar flyttkedjor där vi förtätar och nyttjar varje boende-kvadratmeter mest effektivt.

Företag som verkar i kommunen ska uppmuntras att tillämpa verksamheter i linje med den globala hållbarhetsagendan samt anamma olika typer av hållbarhetsredovisning.

Hållbar exploatering och nybyggnation.

Kommunen behöver ha en beredskap för att kunna exploatera mark på ett hållbart sätt för såväl bostäder som för näringsliv. Kommunen behöver detaljplanelagd mark som ska finnas tillgänglig för intressenter vill etablera sig på Tjörn.

Tjörns kommun ska kunna tillhandahålla hållbara, attraktiva alternativ för företag, kommuninvånare och kommunala verksamheter, samt kunna göra strategiska inköp av mark. För detta krävs samverkan och samsyn mellan kommunens olika verksamheter, såsom plan- och byggavdelningen, VA, Mark- och exploatering, näringslivsstrateg, Tjörns Bostads AB och leverantörer av välfärdstjänster.

För att få så många synergieffekter som möjligt och för att skapa den boendekedja som behövs bör lokalförsörjningsplanen antas och följas.

Hållbar exploatering och nybyggnation.

Mål 9 och 11

Alla markanvisningar ska stimulera hållbart, innovativt och klimatneutralt byggande

Arbeta för att främja byggemskaper *

* I Sverige är byggemskaper fortfarande relativt nytt men har uppvisat flera positiva effekter för lokalsamhället. Både i Sverige och internationellt har de kunnat sänka bygg- och boendekostnader, främja social gemenskap och aktivitet i bostadsområdet, bidra till ekologisk hållbarhet och ny spännande arkitektur. Byggemskaper kan använda olika upplåtelseformer i den färdigställda fastigheten,

Indikator	utfall 2023	mål 2026	mål 2027	mål 2028
Företagsklimat enl. öppna jämförelse (Insikt) - Totalt, Index	68 (utfall 2019)	82	82	85
Befolkning i kollektivtrafiknära läge, andel (%)	75.1 (utfall 2021)	80	80	85
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv/inv	4.29 (utfall2022)	3,85	3	2,80
Cykelväg i kommunen, total, meter/inv	2.6	3,3	5	20

Hållbar och effektiv utveckling samt användning av vatten och avlopp

Tjörns kommun ska arbeta strategiskt för att kunna möta framtida behov av vattenförsörjning och säkra en långsiktigt hållbar grundvattennivå. För långsiktig hållbarhet krävs samverkan med närliggande kommuner och en ökad kunskap kring vattnets kretslopp.

Kommunen ska vid byggande och vid renoveringar sträva efter att minimera förbrukningen av vatten genom att använda smarta lösningar och ta tillvara dagvatten och spillvatten på ett effektivt sätt.

Hållbar och effektiv utveckling Samt användning av vatten och avlopp

En annan ambition från Miljöpartiet på Tjörn är att vi aktivt arbetar med att över tid minska konsumtionen av färskt vatten.

Vi vill öka andelen befintliga bostäder anslutna till kommunalt vatten och avlopp samt att nybyggda bostäder i så stor utsträckning som möjligt ska anslutas till kommunalt vatten och avlopp. Detta är viktigt, både ur miljösynpunkt och för att skapa en stabil VA-ekonomi. Om det inte går att få till kommunalt VA måste alternativet vara god miljöhänsyn och här ska kommunen ställa krav på den enskilde och vara skarp i sin tillsyn.

Hållbar och effektiv utveckling Samt användning av vatten och avlopp

Mål 6

Privata enskilda avlopp i Tjörns kommun ska följa dom miljökrav som finns.

Kommunen ska arbeta med nya lösningar som minskar konsumtionen av dricksvatten.

indikator	utfall 2023	mål 2026	mål 2027	mål 2028
Vattenanvändning industri, senaste mätning, kbm/inv	-	170	170	150
Vattenanvändning, hushåll, senaste mätning, kbm/inv	-	40	40	35
Vattentäcker med vattenskyddsområde, andel (%)	25 (utfall 2021)	55	55	68

Förbättrade kommunikationer och infrastruktur

För en bilberoende kommun som Tjörn är kommunikationer och infrastruktur viktiga frågor. Här har kommunen ett stort ansvar för att bidra till den kulturförflyttning som måste till för eliminera vårt fossila beroende. En del av detta innebär att skapa goda möjligheter för att ta sig till och från kommunen, samt inom kommunen, fossilfritt.

Det finns ett behov av nya lösningar som måste vara långsiktigt hållbara och innefatta infrastruktur inom kollektivtrafik, pendelparkeringar, gång- och cykelvägar samt yreksmässigtrafik. Detta förutsätter samverkan med andra aktörer och arbetet med att påverka andra aktörer sker på flera nivåer.

Kommunen ska aktivt arbeta för att vi inte ska behöva använda bilen som främsta alternativ. Genom insatser som bidrar till att välja kollektivtrafiken och cykeln istället.

Våra förtroendevalda i regionen behöver aktivt bevaka och arbeta för en bättre transportinfrastruktur som främjar utveckling av hållbara kommunikationsvägar samt ökade avgångar inom, från och till vår ö.

Förbättrade kommunikationer och infrastruktur

Mål 11

Kunna nå kommunal service fossilfritt (“30 minuters ön”)

Cykelstationer på strategiska platser

Gratis fritidskort

Vintercyklistbidrag till medborgare om 2000 kr/inv

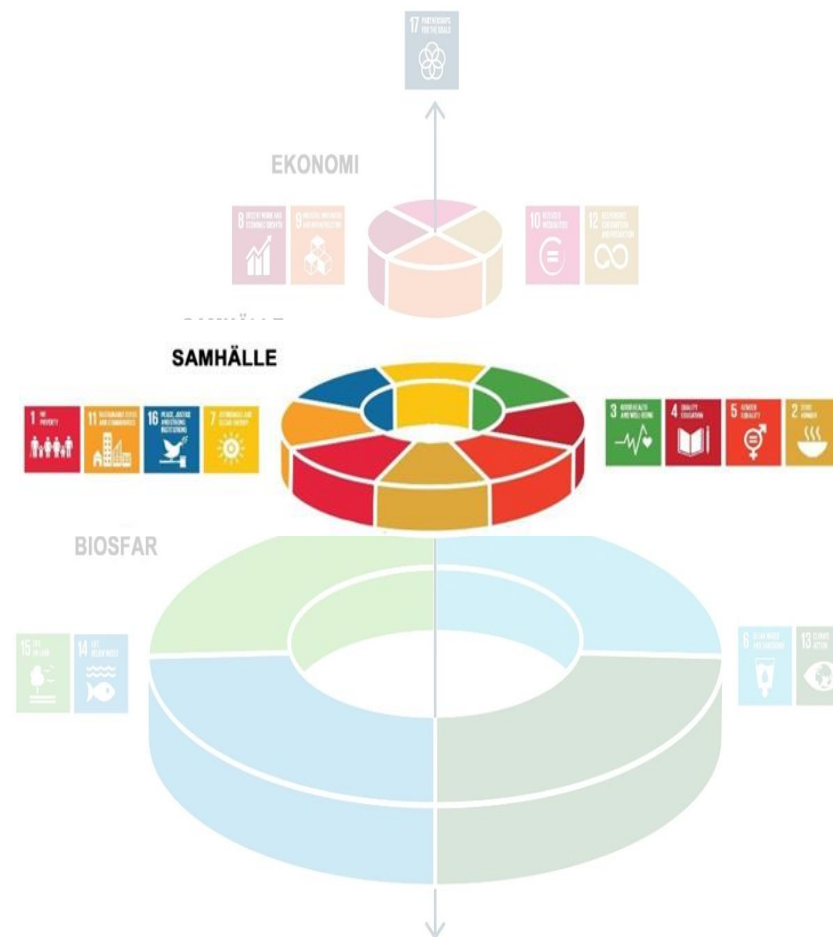
indikator	utfall 2023	mål 2026	mål 2027	mål 2028
Cykelväg i kommunen, total, meter/inv	2,1	3	4	5

Strategiskt område två - Vi skapar välfärd och livskvalitet för alla

Tjörn ska vara en socialt hållbar och motståndskraftig kommun där vi skapar jämlika förutsättningar för att leva ett gott liv med en god hälsa. Främjande och förebyggande arbete är därför ett strategiskt val både för att klara framtidens välfärd och kommande kriser.

För att lyckas i vår ambition krävs nätverkande, samverkan och samarbete inom kommunens gränser samt med olika externa aktörer såsom andra kommuner, regionen, näringsliv, staten, civila organisationer, föreningsliv m.fl. Miljöpartiet på Tjörn ser att vi behöver skapa ett samhälle där alla delar hänger ihop för att bli motståndskraftiga och hållbara.

Tjörns kommun ska vara en kommun som värnar om demokratin. I Tjörns kommun ska alla, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, ha samma möjligheter att ta del av och vara delaktiga i samhället.

Skapa möjligheter för ett gott liv

Ett samhälle som byggs utifrån social hållbarhet har individen i fokus och arbetar utifrån ett förebyggande perspektiv som ger ALLA människor lika möjligheter och rättigheter. Vi vill skapa en kommun som är den bästa att växa upp i för våra barn och unga där diskussioner om värdegrund kopplat till icke diskriminering, jämställdhet och mänskliga rättigheter står i fokus.

Skall vi klara av den välfärdsutmaning vi har framför oss och bli moståndskraftiga måste vi gå från att vara mindre reaktiva till mer proaktiva. Miljöpartiet på Tjörn ser att alla delar i samhället behöver hänga ihop och vi måste våga prioritera de tidiga insatserna. Folkhälsoarbetet måste förstärkas för att skapa möjligheter för ett bättre liv. Ett jämlikhetsperspektiv är centralt i folkhälsoarbetet och vi ska, för att förebygga ohälsa, satsa våra resurser på insatser som är hälsofrämjande men också på insatser som riktar sig till grupper med riskfaktorer och för att förebygga ojämlikhet, sexuella trakasserier, ojämlika maktstrukturer.

Skapa möjligheter för ett gott liv

Folkhälsoarbetet ska vara långsiktigt, systematiskt och ta hänsyn till ett föränderligt samhälle. Satsningarna ska utgå från statistik och forskning och vara evidensbaserat i så stor utsträckning som möjligt. Här handlar det om att nå den breda massan utifrån tidiga upptäckter och insatser.

En annan viktig byggsten är en aktiv fritid. Vi ska göra det enkelt att välja en aktiv fritidssysselsättning. Möjligheter till spontanidrott, friluftsliv och kulturliv måste ges plats i samhällsplaneringen. En väg att pröva är tex att skapa gemensamhetsytor för våra verkande kulturutövare på ön. Inom Tjörns kommun har vi en stark tradition av att umgås över gränser, mellan åldersgrupper, mellan religioner och kulturer. Detta är något som vi vill fortsätta främja. Det behövs därför fler möjligheter till möten över gränserna.

Skapa möjligheter för ett gott liv

Våld i nära relationer är ett växande samhällsproblem. Ett övergripande och grundligt arbete utifrån ovanstående perspektiv krävs inför framtiden. Det handlar om att arbeta förebyggande och med fokus på att byta ut destruktiva normer som ligger till grund för problematiken. Kommunen måste därför arbeta mer strategiskt kring frågor som rör könsroller, sex, sexualitet, kön och makt. Vi behöver därför öka kunskapen om detta samt om barnkonventionen. Fokus ska vara att våra medborgare är rättighetsbärare. En väg att gå är att införa bokslut kopplat till arbete med Mänskliga rättigheter

Även psykisk ohälsa är ett växande samhällsproblem. Vi tycker att det är viktigt att arbeta proaktivt och i ett tidigt skede erbjuda insatser som förebygger och främjar psykisk hälsa.

Skapa möjligheter för ett gott liv

Mål 3 och 4

Införa bokslut kopplat till arbetet med mänskliga rättigheter

Öka andelen tidiga insatser för alla våra medborgare

Öka andelen lokaler för möten och fritidsaktiviteter

“Sommarlovspeng”

indikator	utfall 2023	mål 2026	mål 2027	mål 2028
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år	32	43	50	55
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)	73,7 (utfall 2024)	77,2	80	81
Anmälda misshandelsbrott mot kvinna, inomhus, bekant med offret, antal/100 000 inv	55,9	50	45	40
Anmälda brott om grov kvinnofridskränkning i kommunen, antal/100 000 inv	12	10	5	0

Delaktighet, inflytande och medbestämmande

Samhällsutveckling ska ske i dialog med invånare, föreningsliv, organisationer, näringsliv med flera. Dialogen skapar förutsättningar för ökat förtroende och tillit till kommunen och främjar därmed vår demokrati.

För att kunna erbjuda service och tjänster som motsvarar de behov och önskemål som finns hos våra invånare krävs att vi arbetar aktivt och strategiskt med insatser för att öka invånarnas delaktighet, insyn och medbestämmande. I dialog ska de metoder som bäst lämpar sig för det man vill uppnå användas. Vi kan ta inspiration av Göteborgs Stads lösning. Där kan du som medborgare anmäla förslag som kan utveckla Göteborg. De förslag som under 90 dagar får över 200 röster behandlas av ansvarig politisk nämnd.

Delaktighet, inflytande och medbestämmande

Tjörns kommun ska vara en bra kommun för barn och unga att växa upp i. De ska växa upp i trygghet och ges möjligheter att påverka frågor som berör dem. Som ett led i att följa barnkonventionen och ge våra ungdomar en röst och främja demokratin vill vi inrätta ett ungdomsfullmäktige.

Delaktighet, inflytande och medbestämmande

Mål 16

Skapa möjligheter för systematiskt “medborgarinitiativ”

Inrätta ungdomsfullmäktige

Öka andelen lokaler för våra fristående kultur verkare att verka i

Indikator	utfall 2024	mål 2026	mål 2027	mål 2028
Valdeltagande i senaste kommunalvalet, andel (%)	87 (utfall 2022)	92	-	-
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)	22,2	20,4	19,8	15

Tjörns elevers kunskapsresultat ska vara höga jämfört med övriga Sverige

Vi ska erbjuda en likvärdig utbildning för alla. Eleverna i Tjörns skolor ska få med sig en bra grund att stå på för fortsatta studief framgångar. För detta krävs kompetenta lärare, en god arbetsmiljö för elever, lärare och andra som arbetar i skolan samt goda möjligheter till stöd och hjälp för de som behöver.

Vi vill ha en skola som motiverar, utmanar, stimulerar och stödjer alla elever så att de får möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar.

Många faktorer spelar in för att kunskapsresultaten ska bli höga. Forskning på området pekar exempelvis på faktorer som en trygg lärandemiljö, goda relationer mellan lärare och elever samt kompetenta lärare som är ledare i klassrummet. Lärarna ska ha goda ämneskunskaper samt förmåga att anpassa innehåll och metoder efter gällande förutsättningar.

Tjörns elevers kunskapsresultat ska vara höga jämfört med övriga Sverige

Samverkan mellan lärare samt strukturer som förbättrar lärarnas och rektorernas förutsättningar att lyckas med sitt uppdrag är också viktiga faktorer för goda kunskapsresultat.

Hur vår skolstruktur är utformad har stor betydelse för hur väl vi kommer att lyckas med ovanstående mål. Idag har vi 7 skolor som ska dela på en säck med pengar. I en verklighet med allt färre antal elever blir det svårt att få till en resurstäthet som vår höga ambitionsnivå kräver med nuvarande struktur.

Elevernas och skolornas resultat påverkas och styrs också i hög grad av andra faktorer såsom exempelvis socioekonomiska faktorer. En ytterligare förutsättning för goda resultat i skolan är att Tjörns barn och unga har en god psykisk och fysisk hälsa. Det är därför viktigt att kommunens arbete över verksamhetsgränserna fortsätter och stärks.

Tjörns elevers kunskapsresultat ska vara höga jämfört med övriga Sverige

Agenda mål 3 och 4

En skolstruktur med hög ambitionsnivå och tillräckligt stora nav som skapar dom bästa förutsättningarna för god utbildning

Minska andelen elever som upplever ohälsa

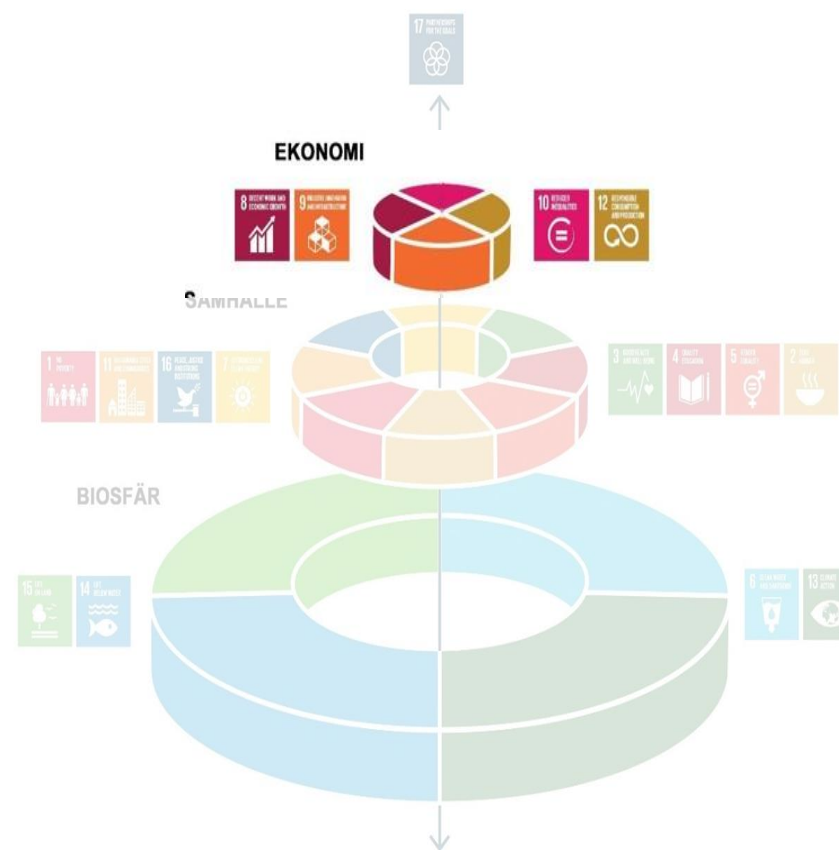
indikator	utfall 2024	mål 2026	mål 2027	mål 2028
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	86,4	90	91	95
Elever i åk 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	85,1	90	90	95

Strategiskt område tre - Vi använder ekonomiska resurser ansvarsfullt och hållbart

Tjörns kommun ska vara en ekonomiskt hållbar kommun med en balanserad ekonomisk utveckling som fungerar långsiktigt utan att människor eller miljö tar skada.

All kommunal verksamhet ska präglas av god ekonomisk hushållning - något som såväl förtroendevalda och medarbetare har ansvar för.

För att säkra välfärd och trygghet för våra invånare måste kommunens ekonomi vara välordnad. Marginaler måste finnas för att kunna hantera det oförutsedda. Vi ska åstadkomma mesta möjliga service och tjänster för de resurser vi har. Vi ska ha både inre effektivitet (göra saker rätt) och yttre effektivitet (göra rätt saker) i våra verksamheter.

Vi använder ekonomiska resurser ansvarsfullt och hållbart

Kommunens ekonomiska hållbarhet är beroende av att vi lyckas arbeta framgångsrikt med både den miljömässiga och den sociala hållbarheten. För att få ekonomisk hållbarhet behöver vi en fungerande och attraktiv arbetsmarknad med tillgång till kompetens, arbetskraft och goda möjligheter till sysselsättning. Detta förutsätter till exempel en fungerande och varierad bostadsmarknad och ett bättre utnyttjande av resurser med en ökad grad av återvinning och återanvändning.

Vår ekonomiska hållbarhet är också till stor del sammankopplad med kommunens demografiska utveckling. Hur befolkningstillväxten ser ut i kommunen har stor påverkan inte bara på vilka ekonomiska resurser vi har utan också på vilka prioriteringar och vilken fördelning av de ekonomiska resurserna vi behöver göra.

Budget 2026 Tjörn

Vi använder ekonomiska resurser ansvarsfullt och hållbart

Mål

2026 Positivt resultat 2%
samt ett snitt på minst 2% över tid

indikator	mål 2026	mål 2027	mål 2028	Snitt 2026- 2028
	4,4%	3,4%	1,5	3,1%

* Detta mål är undantaget Agenda 2023 indikatorerna i
Jämföraren Kolada.

God ekonomisk hushållning och ett effektivt utnyttjande av resurser

Kommunallagens krav klargör att begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och utveckling medan verksamhetsperspektivet tar sikte på kommunens förmåga att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Verksamhetsmål och finansiella mål hänger alltså ihop för att en god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås.

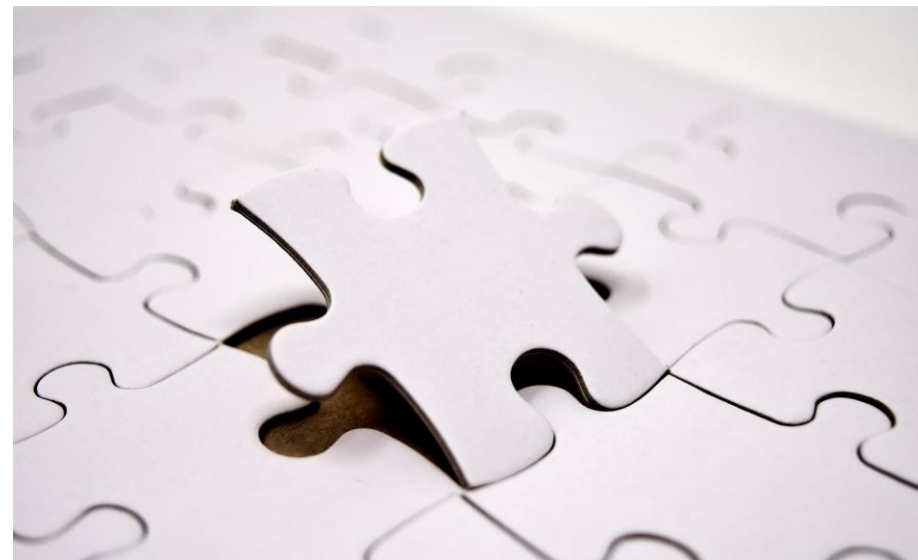
Budgeten lägger ett stort ansvar på nämnder och styrelser att lösa sina uppgifter på ett kvalitetshöjande och ekonomiskt klokt sätt. Nämnderna och styrelserna tar ansvar för att planera verksamheten inom de ekonomiskt givna ramarna.

God ekonomisk hushållning och ett effektivt utnyttjande av resurser

De lokaler som Tjörns kommun har till sitt förfogande ska användas på ett kostnads- och yteffektivt sätt. Detta kräver samverkan mellan kommunens olika verksamheter i frågor som rör lokalbehov och lokalplanering. I den mån det är möjligt ska samutnyttjande av lokaler mellan nämnder uppmuntras.

Målet kan kommunen klara genom en effektivare organisation, bättre utnyttjande av lokaler och en föreslagen skattehöjning på 25 öre.

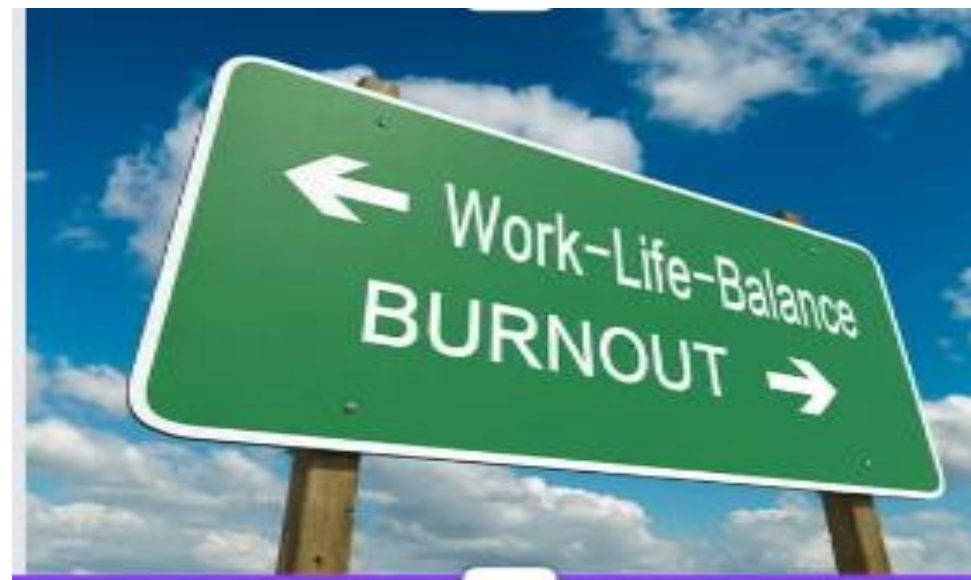

Ett hållbart arbetsliv hela livet.

Framtiden kommer med stora rekryteringsutmaningar. Vi kommer behöva jobba längre upp i åldern men vi kommer också behöva vara fler som arbetar. Och då måste man också hålla hela arbetslivet.

För att kunna vara en attraktiv som arbetsgivare men också ta hand om dem som medarbetare vi har inom Tjörns kommun måste vi våga prioritera frågan. Vi tror att en väg att gå, är en förkortad arbetsvecka på 35 timmar istället för 40.

Enligt forskning är detta ett modernt och hållbart sätt att arbeta och leva som visat sig föra med sig positiva effekter på flera plan. Minskad sjukfrånvaro, gladare och mer produktiva medarbetare men även kortare arbetstid ger också ökade möjligheter till en hållbar livsstil, som att kunna lägga tid på att handla second hand eller dela saker med andra.

Utöver detta har forskning visat att nöjda medarbetare skapar mer effektiva organisationer. Genom att skapa förutsättningar för att ta till vara på kraften hos medarbetarna kan vi såldes nyttja vår resurser på bästa sätt.

Ett hållbart arbetsliv hela livet.

Mål

Påbörja omställningen till 35 timmars arbetsvecka. Med mål att detta är Tjörns kommuns arbetstidsnorm 2026.

Hållbar och god arbetsmiljö

* Detta mål är undantaget Agenda 2023-indikatorerna i Jämföraren Kolada.

indikator	utfall 2024	mål 2026	mål 2027	mål 2028
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Ledarskapsindex	-	77	80	83
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Motivationsindex	-	78	81	85
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Styrningsindex	-	80	84	85
Sjukfrånvaro totalt bland anställda, kommun, andel (%)	7,5	7	6,8	6,5

Budget Miljöpartiet de gröna Tjörn, bilagor

Verksamhetsramar	2026	2027	2028
Kommunstyrelsen	-89,8	-92,2	-94,7
Räddningstjänsten	-14,1	-14,7	-15,2
Samhällsbyggnadsnämnden	-36,6	-37,7	-38,9
Kultur- och fritidsnämnden	-71,7	-73,9	-76,4
Barn- och utbildningsnämnden	-503,3	-518	-532
Socialnämnden	-470,6	-494,3	-517,2
Politikerkostnader	-10,5	-10,9	-11,3
Summa nämndverksamhet	-1196,6	-1241,8	-1285,8
Pensioner	-25,6	-25,9	-26,1
Förändring av semesterlöneskuld	-1,5	-1,5	-1,5
Driftkonsekvenser	-10,7	-27,4	-58,6
Finansiering	79,8	88,6	98,9
Summa verksamhetens nettokostnad	-1154,6	-1208,0	-1273,1

Investeringsbudget/plan	2026	2027	2028	2029	2030
Reinvesteringar	8,5	9	8,5	8,5	8,5
Nyinvesteringar					
Kommunstyrelsen	17,4	17,4	17,5	17,5	17,5
Kommunägda fastigheter Kommunstyrelsen	94,6	41,5	3,5	3,5	3,5
Kommunstyrelsen Exploateringsinvesteringar	12,2	9,7	13,8	1	9
Samhällsbyggnadsnämnden	2,5	3,3	4	3,5	0,5
Samhällsbyggnadsnämnden Medfinansiering Trafikverket	10,3	30	33,7	14,8	7
Samhällsbyggnadsnämnden					
Avgiftsfinansierade investeringar	76,4	57,3	27,3	43,5	46,5
Kultur och fritidsnämnden	10,0	7,2	3,6	2,6	2,6
Barn och utbildningsnämnden	3,9	2	0	0	0
Socialnämnden	6,8	10	4,3	3,3	3
Fastigheter ägda av TBAB					
Enligt lokalförsörjningsplan	56,8	196,5	203,5	155,5	155
SUMMA TOTAL	299,4	383,9	319,7	253,2	252,6

Budget Miljöpartiet de gröna Tjörn, bilagor

Resultaträkning	2026	2027	2028
Nettokostnad innan avskrivning	-1154,6	-1208,0	-1273,1
Avskrivningar	-57,4	-62,9	-70,0
Verksamhetens nettostnad	-1212,0	-1270,9	-1343,1
Skatteintäkter, statsbidrag o utjämning (+25 öre 2028 och framåt)	1270	1322,1	1371,2
Verksamhetens resultat	45,5	38,7	28,1
Finansiella intäkter	6,4	6,4	6,7
Finansiella kostnader	-9,0	-13,1	-13,6
Resultat	42,9	32,0	21,2
	4,4%	3,4%	1,5%

Kommentarer till Budget Miljöpartiet de gröna Tjörn

- Investeringsbudgeten är justerad för ny skolstruktur med 20 miljoner 2026, och 150 miljoner för 2027, 2028 och 2029.
- Vi har infört en skattehöjning på 25 öre 2028.